

"Теңіз кемесін пайдалану" кәсіби стандартын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрінің 2013 жылғы 20 қарашадағы № 916 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 19 желтоқсанда № 8976 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2016 жылғы 25 ақпандағы № 224 бұйрығымен

Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 25.02.2016 № 224 бұйрығымен.

Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы Еңбек кодексінің 138 -5-бабының 3-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған «Теңіз кемесін пайдалану» кәсіби стандарты б е к і т і л с і н .

2. Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Кадр және әкімшілік жұмыс департаменті (Е.Е. Хасенов):

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде заңнамада белгіленген тәртіппен мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін, бұқаралық ақпараттар құралдарында ресми жариялануын, соның ішінде Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің интернет-ресурсында және Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарының интранет-порталында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы «Әділет» республикалық мемлекеттік кәсіпорнының ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға көшірмесін жіберуді;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін бес жұмыс күні ішінде мемлекеттік тіркеу туралы және бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауға жіберу туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

А. Жұмағалиев

« К Е Л І С І Л Д І »

Қазақстан Республикасының
Еңбек және халықты
әлеуметтік қорғау министрінің
міндетін атқарушысы
----- Қ. Әбсаттаров

2013 жылғы 4 қараша

Қазақстан Республикасы

Көлік және коммуникация министрінің

2013 жылғы «20» қарашадағы

№ 916 бұйрығымен бекітілген

«Теңіз кемесін пайдалану» кәсіби стандарты

1. Жалпы бөлім

1. «Теңіз кемесін пайдалану» кәсіби стандарты (бұдан әрі - КС) «Теңіз және жағалау жолаушы көлігі», «Теңіз және жағалау жүк көлігі» кәсіби қызмет саласындағы біліктілік деңгейіне, құзыретіне, мазмұнына, сапасына және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды анықтайды және:

1) еңбек саласы мен кәсіби білім беру саласының өзара қарым-қатынасын р е т т е у г е ;

2) даярлау, біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау бағдарламаларын әзірлеу талаптарын регламенттеуге;

3) персоналды аттестаттау және сертификаттау кезінде жұмысшылардың құзыреттерін бағалау талаптарын регламенттеуге арналған.

2. КС негізгі пайдаланушылары:

1) білім беру ұйымдарының түлектері, қызметкерлер;

2) ұйымдардың басшылары, ұйымдардың персоналын басқару бөлімшелерінің басшылары мен мамандары;

3) білім берудің мемлекеттік бағдарламаларын әзірлейтін мамандар;

4) мамандардың кәсіби даярлығын бағалау және біліктілігіне сәйкестігін растау саласындағы мамандар болып табылады.

3. КС негізінде біліктілік сипаттамалары, лауазымдық нұсқаулықтар, ұйымдардың үлгілік оқыту бағдарламалары, үлгілік оқыту жоспарлары, ұжымдық стандарттар әзірленеді.

4. Осы КС мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің еңбек қызметінің белгілі бір түрі шеңберінде

нақты функцияларды сапалы орындауға дайындығы;

2) біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек қызметтерінің стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі параметрлері бойынша жүктелетін қызметкерлердің құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) еңбек заттары – белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағытталған зат;

4) еңбек құралдары – жұмысшының еңбек заттарын бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдар;

5) еңбек қызметінің түрі – еңбек функциялары мен оларды орындауға қажетті құзыреттіктердің тұтас жиынымен құралған кәсіби қызмет саласының құрамдас б ө л і г і ;

6) еңбек функциясы – бизнес-үдеріспен анықталатын және оларды орындауға қажетті құзыреттердің болуын болжамайтын еңбек қызметінің біріктірілген және дербес жиынтығын көрсететін еңбек қызметі түрлерінің бір бөлігі;

7) кәсіби қызмет саласы – жалпы интеграциялық негізі (міндеті, нысандары, технологиялары, соның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) бар және ұқсас еңбек функциялары мен оларды орындайтын құзыреттіліктерінің болжалды жиынынан тұратын саланың еңбек қызметі түрлерінің жиынтығы;

8) кәсіби стандарттың бірлігі – осы қызмет түрі үшін тұтас, аяқталған, қатысымды дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының ашық сипаттамасы тұратын кәсіби стандарттың құрылымдық элементі;

9) кәсіп – арнайы дайындықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде пайда болған арнайы теориялық білім мен практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

10) құзыреттілік – еңбек қызметінде білімін, білігі және тәжірибесін қолдану қ а б і л е т і ;

11) лауазым – лауазымдық уәкілеттіктер және лауазымдық міндеттер шеңберін жүктейтін жұмыс берушінің құрылымдық бірлігі;

12) міндет – нақты бір еңбек заттары мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен және нәтижеге қол жеткізумен байланысты і с - қ и м ы л ж и ы н т ы ғ ы ;

13) сала – өндіретін өнім, өндіріс технологиясы, негізгі қорлар мен жұмыс жасаушылардың кәсіби біліктері ортақ ұйымдар жиынтығы;

14) салалық біліктілік шеңбері (бұдан әрі - СБШ) – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

15) ұлттық біліктілік шеңбері (бұдан әрі - ҰБШ) – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

16) функционалдық карта – сол немесе өзге де кәсіби қызмет саласы

шеңберінде белгілі бір қызмет түрін орындайтын жұмысшының еңбек функциялары мен міндеттерінің құрылымдық сипаттамасы.

2. КС паспорты

5. КС паспорты мынаны анықтайды:

1) экономикалық қызмет түрі (кәсіптік қызмет саласы):

Экономикалық қызмет түрінің жалпы жіктегіші (бұдан әрі – 03-2007 ҚР МЖ) «50.1 Теңіз және жағалау жолаушы көлігі», «50.2 Теңіз және жағалау жүк көлігі»;

2) экономикалық қызмет түрінің (кәсіптік қызмет саласының) негізгі мақсаты:

әуе көлігімен тасымалдауға жататын қызметті қамтамасыз ету;

3) осы КС 1-қосымшасына сәйкес біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері.

3. Еңбек қызметі түрлерінің (кәсіптің) карточкалары

1-параграф «Капитанның төртінші көмекшісі»

6. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4, СБШ бойынша – 4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі – ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: жоқ;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: штурмандық вахтаның вахта о ф и ц е р і ;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - кеме операцияларын басқару және пайдалану деңгейінде кемедегі адамдарды өз қ ұ з ы р е т і ш е г і н д е к ү т у ;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіптік білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. «Капитанның төртінші көмекшісінің» еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» деген 1-кестесінде келтірілген.

2-параграф «Капитанның үшінші көмекшісі»

7. Еңбек қызметі түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4, СБШ бойынша – 4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: жоқ;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: штурмандық вахтаның вахта офицері ;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - кеме операцияларын басқару және пайдалану деңгейінде кемедегі адамдарды өз қүзыреті шегінде күту ;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіптік білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. «Капитанның үшінші көмекшісінің» еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» 2-кестесінде келтірілген.

3-параграф «Капитанның екінші көмекшісі»

8. Еңбек қызметі түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4, СБШ бойынша – 4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: жоқ;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: штурмандық вахтаның вахта офицері ;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - кеме операцияларын басқару және пайдалану деңгейінде кемедегі адамдарды өз қүзыреті шегінде күту ;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіптік білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. «Капитанның екінші көмекшісінің» еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» 3-кестесінде келтірілген.

4-параграф «Капитанның аға көмекшісі»

9. Еңбек қызметі түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 4, СБШ бойынша – 4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: жоқ;

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: штурмандық вахтаның вахта офицері ;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - пайдалану деңгейінде жүктерді арту және түсіру, кеме операцияларын басқару және

пайдалану деңгейінде кемедегі адамдарды өз құзыреті шегінде күту;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіптік білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының «Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. «Капитанның аға көмекшісінің» еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар» 4-кестесінде келтірілген.

4. КС бірліктерінің тізбесі

10. КС бірліктерінің тізімі осы КС 3-қосымшасының 1-4-кестелерінде келтірілген және шифр мен КС бірліктері атауларынан тұрады.

5. КС бірліктерінің сипаттамасы

11. КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 4-қосымшасының 1-4-кестелерінде келтірілген.

6. Осы КС негізінде берілетін сертификаттардың түрлері

12. Осы КС негізінде мамандардың кәсіптік дайындығын бағалау және біліктілік сәйкестігін растау саласындағы ұйымдармен сертификаттар беріледі.

13. Осы КС негізінде берілетін сертификаттардың түрлері сертификат алу үшін игеру қажет болатын осы КС 3-қосымшасында көзделген КС бірліктерінің тізбесіне сәйкес анықталады.

7. КС әзірлеушілері, келісу парағы, сараптамасы және тіркелуі

14. КС әзірлеушісі Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігі болып табылады.

15. КС келісу парағы осы КС 5-қосымшасында келтірілген.
«Теңіз кемесін пайдалану»
кәсіби стандартына
1-қосымша

Біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері

№ р/с	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының үрдісі ескерілген кәсіп атауы	ҚР МЖ 01-2005 сәйкес кәсіп атауы	СБШ-ның біліктілік деңгейлері	БТБА бой дәрежелері

1	Капитанның төртінші көмекшісі	Капитанның төртінші көмекшісі	-	4	-
2	Капитанның үшінші көмекшісі	Капитанның үшінші көмекшісі	-	4	-
3	Капитанның екінші көмекшісі	Капитанның екінші көмекшісі	-	4	-
	Капитанның аға көмекшісі	Капитанның аға көмекшісі	-	5	-

Ескертпе: БТБА – Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы.

«Т ең і з к е м е с і н п а й д а л а н у»

к ә с і б и с т а н д а р т ы н а

2-қосымша

1-кесте

1. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Капитанның төртінші көмекшісінің еңбек жағдайларына, біліміне мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теңіз көлігінің ұйымдары	
Зиянды және қауіпті еңбек шарты	Сырғанау, тайғақ беттер, бөліктердің немесе материалдардың еркін қозғалуы (құлау, дом сырғанау, түсу, тербелу), жанғыш және жарылыс қауіпті заттар, электр магниттік сәуле шу, діріл, жоғары және төмен температура және ылғалдылық, ауыр жұмыс (қарқын ырғақсыз, біркелкілік, және т.б.), қолайсыз ауа-райы жағдайлары (қар, ыстық, және т.б.), жұмыс істеу	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше шарттары	Теңізшілерді дайындау және дипломдау, және вахта жұмысын атқару туралы Халықар Конвенцияға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының нормативтік актілеріне, Қазақ Республикасының кемелердегі қызмет Жарғысына сәйкес	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	СБШ біліктілік деңгейі
	Кеме жүргізу саласында техникалық және кәсіптік білім туралы құжат. Оқу бағдарламаларының орындалуын растайтын құжаттар немесе жүзу өтілі кем дегенде 12 ай болғандығын растайтын анықтамалар, соның ішінде кем дегенде вахта көмекші-машықтанушысының міндеттерін немесе капитанның, димломды маманның немесе практиканың тәжірибелі басшысының басқаруымен, жалпы сыйымдылығы 500 және одан жоғары болатын өздігінен жүзетін кемелерде практикант міндетінің орындалуын растайтын анықтамалар. АБФТЖ-ң шектеулі аймағы операторының дипломы немесе АБФТЖ операторының дипломы. Қауіпсіздік бойынша бастапқы дайындықтан өту туралы куәлік.	Жүзу өтілі кем дегенде 12 ай, с ішінде кем дегенде вахта көме машықтанушысының міндетте

4	Маманның құтқару шлюпкалары мен салдар және кезекші шлюпкалар бойынша дайындықтан өтуі туралы куәлік. Кеңейтілген бағдарлама бойынша өртпен күреске дайындықтан өту туралы куәлік. Алғашқы медициналық жәрдем көрсету бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Радиолокациялық станцияны пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Автоматтық радиолокациялық төсем жүйелерін пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік (АРТЖ пайдалану бойынша дайындық туралы куәлік болмаған жағдайда, диплом «АРТЖ-сыз» шектеумен беріледі). Электрондық картографиялық навигациялық ақпараттық жүйені пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. (ЭКНАЖ пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік болмаған жағдайда, диплом «ЭКНАЖ-сыз» шектеумен беріледі). Қорғау бойынша дайындықтан өту туралы куәлік	немесе капитанның, димлом маманның немесе практикаға тәжірибелі басшысының басқару жалпы сыйымдылығы 500 және жоғары болатын өздігінен жүзетін кемелерде практикант міндет орындау
---	---	--

2-кесте

2. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Капитанның үшінші көмекшісінің еңбек жағдайларына, біліміне мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теңіз көлігінің ұйымдары	
Зиянды және қауіпті еңбек шарты	Сырғанау, тайғақ беттер, бөліктердің немесе материалдардың еркін қозғалуы (құлау, дом сырғанау, түсу, тербелу), жанғыш және жарылыс қауіпті заттар, электр магниттік сәулелену діріл, жоғары және төмен температура және ылғалдылық, ауыр жұмыс (қарқындылық, ырға біркелкілік, және т.б.), қолайсыз ауа-райы жағдайлары (қар, ыстық, және т.б.) суда жұмыс іст	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше шарттары	Теңізшілерді дайындау және дипломдау, және вахта жұмысын атқару туралы Халықар Конвенцияға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының нормативтік актілеріне, Қазақ Республикасының кемелердегі қызмет Жарғысына сәйкес	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжіриб
	Кеме жүргізу саласында техникалық және кәсіптік білім т у р а л ы қ ұ ж а т . Оқу бағдарламаларының орындалуын растайтын құжаттар немесе жүзу өтілі кем дегенде 12 ай болғандығын растайтын анықтамалар, соның ішінде кем дегенде вахта көмекші-машықтанушысының міндеттерін немесе капитанның, димломды маманның немесе практиканың тәжірибелі басшысының басқаруымен, жалпы сыйымдылығы 500 және одан жоғары болатын өздігінен жүзетін кемелерде практикант міндетінің орындалуын растайтын анықтамалар. АБГТЖ-ң шектеулі аймағы операторының дипломы немесе АБГТЖ операторының дипломы. Капитанның вахта көмекшісін дайындау бағдарламасы бойынша теңіз саласында білім беру	Жүзу өтілі кем дегенде 12 соның ішінде кем дегенде 1

4	мекемесінде дайындықтан өту туралы куәлік. Қауіпсіздік бойынша бастапқы дайындықтан өту туралы куәлік. Маманның құтқару шлюпкалары мен салдар және кезекші шлюпкалар бойынша дайындықтан өтуі туралы куәлік. Кеңейтілген бағдарлама бойынша өртпен күреске дайындықтан өту туралы куәлік. Алғашқы медициналық жәрдем көрсету бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Радиолокациялық станцияны пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Автоматтық радиолокациялық төсем жүйелерін пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік (АРТЖ пайдалану бойынша дайындық туралы куәлік болмаған жағдайда, диплом «АРТЖ-сыз» шектеумен беріледі. Электрондық картографиялық навигациялық ақпараттық жүйені пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. (ЭКНАЖ пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік болмаған жағдайда, диплом «ЭКНАЖ-сыз» шектеумен беріледі). Қорғау бойынша дайындықтан өту туралы куәлік	көмекші- машықтанушысы міндеттерін немесе капитан димломды маманның нем практиканың тәжірибел басшысының басқаруымен, ж сыйымдылығы 500 және жоғары болатын өздігінен жү кемелерде практикант мінде орындау
---	---	--

3-кесте

3. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Капитанның екінші көмекшісінің еңбек жағдайларына, біліміне мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теңіз көлігінің ұйымдары	
Зиянды және қауіпті еңбек шарты	Сырғанау, тайғақ беттер, бөліктердің немесе материалдардың еркін қозғалуы (құлау, доп сырғанау, түсу, тербелу), жанғыш және жарылыс қауіпті заттар, электр магниттік сәуле шу, діріл, жоғары және төмен температура және ылғалдылық, ауыр жұмыс (қарқын ырғақсыз, біркелкілік, және т.б.), қолайсыз ауа-райы жағдайлары (қар, ыстық, және т.б.). жұмыс істеу.	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше шарттары	Теңізшілерді дайындау және дипломдау, және вахта жұмысын атқару туралы Халықар Конвенцияға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының нормативтік актілеріне, Қазақ Республикасының кемелердегі қызмет Жарғысына сәйкес	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
	Кеме жүргізу саласында техникалық және кәсіптік білім туралы құжат. Оқу бағдарламаларының орындалуын растайтын құжаттар немесе жүзу өтілі кем дегенде 12 ай болғандығын растайтын анықтамалар, соның ішінде кем дегенде вахта көмекші- машықтанушысының міндеттерін немесе капитанның, димломды маманның немесе практиканың тәжірибелі басшысының басқаруымен, жалпы сыйымдылығы 500 және одан жоғары болатын өздігінен жүзетін кемелерде практикант міндетінің орындалуын растайтын	

4	анықтамалар. АБФТЖ-ң шектеулі аймағы операторының дипломы немесе АБФТЖ операторының дипломы. Капитанның вахта көмекшісін дайындау бағдарламасы бойынша теңіз саласында білім беру мекемесінде дайындықтан өту туралы куәлік Қауіпсіздік бойынша бастапқы дайындықтан өту туралы куәлік. Маманның құтқару шлюпкалары мен салдар және кезекші шлюпкалар бойынша дайындықтан өтуі туралы куәлік. Кеңейтілген бағдарлама бойынша өртпен күреске дайындықтан өту туралы куәлік. Алғашқы медициналық жәрдем көрсету бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Радиолокациялық станцияны пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Автоматтық радиолокациялық төсем жүйелерін пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік (АРТЖ пайдалану бойынша дайындық туралы куәлік болмаған жағдайда, диплом «АРТЖ-сыз» шектеумен беріледі). Электрондық картографиялық навигациялық ақпараттық жүйені пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. (ЭКНАЖ пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік болмаған жағдайда, диплом «ЭКНАЖ-сыз» шектеумен беріледі). Қорғау бойынша дайындықтан өту туралы куәлік	Жүзу өтілі кем дегенде 12 ай, с ішінде кем дегенде вахта көмешықтанушысының міндетте немесе капитанның, димлом маманның немесе практика тәжірибелі басшысының басқару жалпы сыйымдылығы 500 және жоғары болатын өздігінен жүк кемелерде практикант міндет орындау.
---	--	--

4-кесте

4. Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Капитанның аға көмекшісінің еңбек жағдайларына, біліміне мен жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Теңіз көлігінің кәсіпорындары мен ұйымдары	
Зиянды және қауіпті еңбек шарты	Сырғанау, тайғақ беттер, бөліктердің немесе материалдардың еркін қозғалуы (құлау, дом сырғанау, түсу, тербелу), жанғыш және жарылыс қауіпті заттар, электр магниттік сәулелену діріл, жоғары және төмен температура және ылғалдылық, ауыр жұмыс (қарқындық, ырға біркелкілік, және т.б.), қолайсыз ауа-райы жағдайлары (қар, ыстық, және т.б.), суда жұмыс іс	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше шарттары	Теңізшілерді дайындау және дипломдау, және вахта жұмысын атқару туралы Халықар Конвенцияға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының нормативтік актілеріне, Қазақ Республикасының кемелердегі қызмет Жарғысына сәйкес	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
	Кеме жүргізу саласында жоғары кәсіптік білім алу туралы құжат. Капитанның аға көмекшісі дипломы. АБФТЖ операторы дипломы. Капитанның вахта көмекшісі лауазымында кем дегенде 18 ай жүзгендігі туралы анықтама	

5	, соның ішінде жалпы сыйымдылығы 500 және одан жоғары болатын кемелерде, алдыңғы бес жылда кем дегенде 12 ай жүзгендігі туралы анықтама. Капитанның аға көмекшілерін дайындау бағдарламасы бойынша теңіз саласында білім беру мекемесінде дайындықтан өту туралы куәлік. Қауіпсіздік бойынша бастапқы дайындықтан өту туралы куәлік. Маманның құтқару шлюпкалары мен салдар және кезекші шлюпкалар бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Кеңейтілген бағдарлама бойынша өртпен күреске дайындықтан өту туралы куәлік. Алғашқы медициналық жәрдем көрсету бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Медициналық күтім бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Радиолокациялық станцияны пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік. Автоматтық радиолокациялық төсем жүйелерін пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік (АРТЖ пайдалану бойынша дайындық туралы куәлік болмаған жағдайда, диплом «АРТЖ-сыз» шектеумен беріледі). Электрондық картографиялық навигациялық ақпараттық жүйені пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік (ЭКНАЖ пайдалану бойынша дайындықтан өту туралы куәлік болмаған жағдайда, диплом «ЭКНАЖ-сыз» шектеумен беріледі). Қорғау бойынша дайындықтан өту туралы куәлік	Кемеде дайындықтан өткен, дайындық мақұлданған бағдарламасының бөлігі реті кемеде кем дегенде 12 ай мақұлданған жұмыс болуы және дайындықты тіркеудің мақұлда кітапшасында құжатпен расталуы керек, не кемеде кем дегенде 36 ай мақұлданған жұмыс болуы шарт
---	---	---

Е с к е р т п е :

АБГТЖ - Апат кезінде және қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін байланыстың ғ а л а м д ы қ т е ң і з ж ү й е с і ;

ЭКНАЖ - электрондық картографиялық навигациялық ақпараттық жүйе;

АРТЖ - автоматтық радиолокациялық төсем жүйесі.

«Т е ң і з к е м е с і н п а й д а л а н у »

к ә с і б и с т а н д а р т ы н а

3-қосымша

КС бірліктерінің тізімі

1–кесте

1. «Капитанның төртінші көмекшісі» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Кеме операцияларын басқару және пайдалану деңгейінде кемедегі адамдарды өз құзыреті шегінде күту

2–кесте

2. «Капитанның үшінші көмекшісі» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Кеме операцияларын басқару және пайдалану деңгейінде кемедегі адамдарды өз құзыреті шегінде күту

3–кесте

3. «Капитанның екінші көмекшісі» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Кеме операцияларын басқару және пайдалану деңгейінде кемедегі адамдарды өз құзыреті шегінде күту

4–кесте

4. «Капитанның аға көмекшісі» еңбек қызметінің (кәсіптің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Пайдалану деңгейінде жүктерді арту және түсіру
2 Ф	Кеме операцияларын басқару және пайдалану деңгейінде кемедегі адамдарды өз құзыреті шегінде күту

Ескертпе: Ф – функция.

«Т ең і з к е м е с і н п а й д а л а н у »
к ә с і б и с т а н д а р т ы н а
4-қосымша

КС бірліктерінің сипаты

1-кесте

1. «Капитанның төртінші көмекшісі» еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифрі	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі мен дағдылары	Білімі
1 А	3 1.1: Кемедегі рөлдерді, кеден декларацияларын, жолаушылар тізімін және басқа да жедел құжаттаманы құру	Кеме іс қағаздарын жүргізу бойынша нұсқаулық	Жедел құжаттама	Кемедегі рөлдерді, кеден декларацияларын, жолаушылар тізімін және басқа да жедел құжаттаманы құру дағдылары	Кеме кеңсесін жүргізу бойынша нұсқаулық білу
	3 1.2: Кемелік келуін және кетуін ресімдеу	Кеме іс қағаздарын жүргізу бойынша нұсқаулық	Тізімдемелер	Кемелік келуін және кетуін ресімдеу дағдылары	Кеме кеңсесін жүргізу бойынша нұсқаулық білу
	3 1.3: Кемеге, машинаға және басқаларға қатысты журналдарды алу және тіркеу	Кеме іс қағаздарын жүргізу бойынша нұсқаулық	Журналдар	Кемеге, машинаға және басқаларға қатысты журналдарды тіркеу дағдылары	Кеме кеңсесін жүргізу бойынша нұсқаулық білу
	3 1.4: Экипаждың тізімдік құрамын, жұмыс уақытын, лауазымдық орын ауыстырулар есебін енгізу, демалыс графиктерін құру	Кеме іс қағаздарын жүргізу бойынша нұсқаулық	Есеп журналы, графика	Экипаждың тізімдік құрамын, жұмыс уақытын, лауазымдық орын ауыстырулар есебін енгізудің демалыс графиктерін құру дағдылары	Кеме кеңсесін жүргізу бойынша нұсқаулық білу

2-кесте

2. «Капитанның үшінші көмекшісі» еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифрі	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі мен дағдылары	Білімі
	3 1-1 Навигациялық және кәсіпшілік карталарды, жүзуге арналған құралдарды және түзету құжаттамасын уақытылы алу, сақтау және есепке алу	Есепке алу жүйесі. Карталар мен құралдар номенклатурасы	Навигациялық және кәсіпшілік карталар, жүзуге арналған құралдар және түзету құжаттамасы	Навигациялық және кәсіпшілік карталармен, жүзуге арналған құралдармен және түзету құжаттамасымен, карталармен және жүзуге арналған басқа құралдармен жұмыс істеу дағдылары. Карталар мен құралдарға түзету жүргізу дағдылары	Навигациялық және кәсіпшілік карталарды жүзуге арналған құралдарды түзету құжаттамасын басқа құралдармен іріктеу тәрізді білу
	3 1-2 Кемеге келіп түсетін навигациялық, гидрометеорологиялық және кәсіпшілік ақпараттың есебін жүргізу	Кемелік және навигациялық журналдар	Навигациялық және кәсіпшілік карталар, жүзуге арналған құралдар және түзету құжаттамасы	Кемелік және вахталық журналдарды жүргізу дағдылары	Алынған ақпаратты пайдалану алгоритмін білу

3 1-3 Рөлдік және штурман рубкаларын, өз меңгеруіндегі аспаптар мен құралдардың барлық радионавигациялық жабдықтарының дұрыс жұмыс істеуін, дұрыс пайдаланылуын және уақытылы жөнделуін қамтамасыз ету. Техникалық құжаттаманы жүргізу	Техникалық құжаттама	Рөлдік және штурман рубкаларын, өз меңгеруіндегі аспаптар мен құралдарды радионавигациялық жабдықтау. Техникалық құжаттама	Рөлдік және штурман рубкаларының барлығының радионавигациялық жабдықтарының дұрыс пайдаланылуын және уақытылы жөнделуін, хронометрдің түзетілуін анықтауды, кеме сағатын салыстырып тексерілуін, техникалық құжаттаманы жүргізудің бақылау дағдылары	Пайдаланыл: құрылғылар аспаптарды барлық түрлі міндеті, жікті құрылғысын схемасы, сипаттамасы жұмыс прие және техник пайдаланылу
3 1-4 Хронометрдің түзетілуін анықтау, кеме сағатын салыстырып тексеру (тәулік сайын)	Хронометрлер журналы	Хронометр, кеме сағаттары	Хронометрдің түзетілуін анықтаудың, кеме сағатын салыстырып тексерудің (тәулік сайын) тәртібін және рәсімдерін білу	Хронометрді кеме сағаты міндеті, жікті құрылғы схемасы, сипаттамасы жұмыс прие және техник пайдаланылу
3 1-5 Кемеде девиациялық жұмыстардың уақытылы жасалуын бақылау	Девиация кестелері	Магниттік компастар	Кемеде девиациялық жұмыстардың жүргізілу алгоритмін білу	Магниттік компастарды міндеті, жікті құрылғысын схемасы, сипаттамасы жұмыс прие және техник пайдаланыл: магниттік компастарды қалдық девиациясы анықтауды : жоюды білу
3 1-6 Пиротехникалық құралдарды алу, ауыстыру және тиісті түрде сақтау	МК СОЛАС - 74. Пиротехникалық құралдарды пайдалану және сақтау бойынша нұсқаулықтар	Пиротехникалық құралдар	Пиротехникалық құралдарға есеп жүргізу және оларды сақтау дағдылары	Пиротехникалық құралдарды міндеті және оларды сақтау тәртібі
3 1-7 Өз меңгеруіндегі аспаптар мен құралдарды	Өз меңгеруіндегі аспаптар мен құралдар. Пайдалану бойынша нұсқаулықтар,	Қызметкерлердің біліктілігі	Өз меңгеруіндегі аспаптар мен құралдарды бойынша матростармен сабақтар және	Өз меңгеруіндегі аспаптар мен құралдарды міндеті, жікті құрылғысын схемасы, сипаттамасы

пайдалану бойынша матростармен сабақтар және жаттығулар жүргізу	әдістемелік ұсыныстар және басқалары		жаттығулар жүргізу дағдылары	жұмыс прин және техник пайдаланылу
---	--	--	---------------------------------	--

3-кесте

3. «Капитанның екінші көмекшісі» еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифрі	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі мен дағдылары	Білімі
	3 1.1 Жүк операцияларын, әсіресе жеңіл тұтанатын және жарылыс қауіпті жүктермен операцияларды жүзеге асырған кезде өрт қауіпсіздігі ережелерінің, сондай-ақ улы және басқа қауіпті заттарды тасымалдау ережелерінің орындалуын қамтамасыз ету.	Кеменің орнықтылығы және суға батпайтындығы туралы ақпарат. Кеме қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша шаралар (кеме орнықтылығын арттыру және кеменің теңіз әрекетінен жалпы қорғалуын қамтамасыз ету). Жүктеу және балласттау ережелері. Қауіпті жүктерді тасымалдау бойынша Халықаралық ережелер, кодекстер талаптары және ұсыныстар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Кеменің орнықтылығы және суға батпайтындығы туралы ақпарат. Кеме қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша шаралар (кеме орнықтылығын арттыру және кеменің теңіз әрекетінен жалпы қорғалуын қамтамасыз ету). Жүктеу және балласттау ережелері. Қауіпті жүктерді тасымалдау бойынша Халықаралық ережелер, кодекстер талаптары және ұсыныстар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Штаттан тыс жағдайлар туындаған кезде шешім қабылдау	Кеменің орнықтылығы суға батпайтындығы туралы ақпарат. Кеме қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша шаралар (кеме орнықтылығын арттыру және кеменің теңіз әрекетінен жалпы қорғалуын қамтамасыз ету). Жүктеу және балласттау ережелері. Қауіпті жүктерді тасымалдау бойынша Халықаралық ережелер, кодекстер талаптары және ұсыныстар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама
	3 1.2 Трюмдердің санитарлық жағдайын бақылау және рефрижераторлық трюмдер мен жүк орынжайларындағы температурлық режимнің ұсталуын бақылау	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген	Орынжайлардың, жүк құрылғыларының техникалық жағдайларына тексеру жүргізу дағдылары	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген

Ф 1

	техникалық құжаттама	техникалық құжаттама		техникалық құжаттама
3 1.3 Льялолардың, құдықтардың, мойындардың, қабылдау торларының, желдету жүйелерінің және басқа құрылғылардың, жүк орынжайларының жағдайын міндетті түрде, жүкті қабылдар алдында, кеме журналына жазып алып, жүйелі түрде тексеру.	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Орынжайлардың, жүк құрылғыларының техникалық жағдайларына тексеру жүргізу дағдылары	Теңіз кемелі техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайлары жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама
3 1.4 Арту-түсіру жұмыстарының механизациясы мен трюм ішілік механизацияның кеме құралдарының техникалық дұрыс жұмыс істеуінің қамтамасыз етілуін бақылау	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Жүк операцияларын ұйымдастыру және бақылау жүргізу дағдылары	Теңіз кемелі техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайлары жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама
3 1.5 Трюмдердің, танктердің және басқа жүк орынжайларының дұрыс ашылуын және жабылуын бақылау. Оларды жабар алдында онда адамның жоқ екендігін бақылауыды, жүк орынжайларын мөрлеу кезінде қатысады және пломбалардың бұзылмаушылығын тексереді	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Жүк орынжайларын мөрлеу, жүктерге пломбалау жүргізу дағдылары	Теңіз кемелі техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайлары жағдайына қойылатын талаптар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама
3 1.6 Трюмдердің өртке қарсы жабдықтарының жағдайын бақылау	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар.	Теңіз кемелерін техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайларының жағдайына қойылатын талаптар.	Өртке қарсы жабдықтардың, орынжайлардың, жүк құрылғыларының техникалық	Теңіз кемелі техникалық пайдалану ережелері, трюмдер мен жүк орынжайлары жағдайына қойылатын талаптар.

		Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	жағдайларына тексеру жүргізу дағдылары	Дайындаушы зауыттан ке берілген техникалық құжаттама
--	--	--	--	---	--

4-кесте

4. «Капитанның аға көмекшісі» еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифрі	Міндеттер	Еңбек құралы	Еңбек мәні	Біліктері мен дағдылары	Білімі
	3 1.1 Жүк жоспарын әзірлеу және кейіннен оны кеме капитанының бекітуі	Кеменің орнықтылығы және суға батпайтындығы туралы ақпарат. Кеме қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша шаралар (кеменің орнықтылығын арттыру және кеменің теңіз әрекеттерінен жалпы қорғалуын қамтамасыз ету), жүктеу және балласттау ережелерін білу. Қауіпті жүктерді тасымалдау бойынша Халықаралық ережелер, кодекстер талаптар және ұсыныстар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Арту	Жүк жоспарын құра білу. Жүктің сипаттамаларын, оның қасиеттерін талдау	Кеменің орнықтылығы және су батпайтындығы туралы ақпарат білу. Кеме қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша шараларды кеменің теңіз әрекеттерінен жалпы қорғау қамтамасыз ету бойынша шараларды жүктеу және балласттау ережелерін Қауіпті жүк тасымалдау бойынша Халықаралық ережелер, кодекстер талаптар және ұсыныстарды білу. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама
		Кеменің орнықтылығы және суға батпайтындығы			Кеменің орнықтылығы және су батпайтындығы туралы ақпарат

Ф 1	3 1.2 Жүктердің тиісті түрде орналастырылуын және салынуын, қауіпті жүктерді теңізбен тасымалдау ережелерінің орындалуын, сондай-ақ қабылданатын жүк құрылғысының техникалық жағдайын, сұйық зат таситын кемелердегі жүк танктіренің тазалағын бақылау	туралы ақпарат. Кеме қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша шаралар (кеменің орнықтылығын арттыру және кеменің теңіз әрекеттерінен жалпы қорғалуын қамтамасыз ету), жүктеу және балласттау ережелерін білу. Қауіпті жүктерді тасымалдау бойынша Халықаралық ережелер, кодекстер талаптар және ұсыныстар. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама	Кемедегі жүк құрылғылары және жүкке арналған орынжайлар	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	білу. Кеме қауіпсіз қамтамасыз бойынша шараларды кеменің теңіз әрекеттерін жалпы қорға қамтамасыз бойынша шараларды жүктеу және балласттау ережелерін Қауіпті жүк тасымалдау бойынша Халықаралық ережелер, кодекстер талаптар және ұсыныстарды. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген техникалық құжаттама
	3 1.3 Палубалы құрылғылар мен жүктердің рейсте тиісті түрде бекітілуін бақылау		Кемедегі жүк құрылғылары және жүкке арналған орынжайлар	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	Кеме қауіпсіз қамтамасыз бойынша шараларды кеменің орнықтылығын арттыру және кеменің теңіз әрекеттерін жалпы қорға қамтамасыз Жүктеу және балласттау ережелерін Қауіпті жүк тасымалдау бойынша Халықаралық ережелерді кодекстер талаптарды ұсыныстарды. Дайындаушы зауыттан кемеге берілген

					техникалық құжаттама
Ф 2	3 2.1 Кеме кестелерін құру және түзету	МК СОЛАС-74, МК МАРПОЛ 73/78, КӨКН, өміршендік үшін күрес құралдары, өрттің алдын алу, анықтау және сөндіру әдістері мен құралдары	Кеме экипажы	Кеме кестелерін құру және түзету	МК СОЛАС МК МАРПС 78, КӨК өміршендік күрес құрал, өрттің алдын анықтау және сөндіру әдістері мен құралдары
	3 2.2 Кеме өміршендігі үшін күрес бойынша, құтқару құралдарын пайдалану бойынша, сондай-ақ адамдарды, жүкті және кеме мүлігін құтқару бойынша экипаж дайындығын ұйымдастыру және жүргізу. Авариялық партиялардың және топтардың дайындығын бақылау, кеме өміршендігі үшін күрес бойынша экипаж әрекеттеріне тікелей басшылық ету.	МК СОЛАС-74, МК МАРПОЛ 73/78, КӨКН, кеме кестелері, өміршендік үшін күрес құралдары, өрттің алдын алу, анықтау және сөндіру әдістері мен құралдары. Кемелерге арналған Халықаралық медициналық нұсқау. Халықаралық сигналдар жинағының (ХСЖ-65) медициналық бөлімі. Қайғылы жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету бойынша нұсқаулар.	Кеме экипажы	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу.	МК СОЛАС МК МАРПС 78, КӨКН, кестелері, өміршендік күрес құрал, өрттің алдын анықтау және сөндіру әдістері мен құралдары. Кемелерге арналған Халықаралық медициналық нұсқау. ХСЖ медициналық бөлімі. Қайғылы жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету бойынша нұсқаулар.
	3 2.3 Құтқару құралдарының дереу пайдалануға дайындығын, олардың тиісті жабдықтаумен жасакталғандығын қамтамасыз ету	МК СОЛАС-74	Құтқару құралдары	Құтқару құралдарының шұғыл түрде үнемі дайын тұруын, олардың тиісті жабдықпен жарақтануын қамтамасыз ету бойынша қол астындағы жұмыскерлердің іс-әрекетін ұйымдастыра және бақылай білу	МК СОЛАС
	3 2.4 Бортта өнімнің төмендемейтін қорларының	«Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы, кеме иесі	Өнімнің төмендемейтін қорлары	Бортта азық-түліктің төмендемейтін қорының болуын және тиісті түрде сақталуын қамтамасыз ету бойынша қол астындағы	Кеме ие компаниясы

	болуын және оның тиісті сақталуын қамтамасыз ету	компаниясының қауіпсіздігін басқару жүйесі		жұмыскерлердің іс-әрекетін ұйымдастыра және бақылай білу	қауіпсіздігі басқару жүйесі
	3 2.5 Балластық цистерналарды толтыруды бақылау және есептеу	Әртүрлі арту деңгейлері кезінде кеме орнықтылығын есептеу	Балластық цистерналар	Балластық цистерналардағы және ауыз су цистерналарындағы судың мөлшерін, оның шығынын бақылай және есепке ала білу	Артудың әр деңгейлері кезіндегі кеме орнықтылығы туралы ақпарат
	3 2.6 Экипаж мүшелерін және кемеге уақытша келген тұлғаларды тұрғын орынжайларына орныластыру (қызмет бастықтарымен бірге)	Кеменің конструктивтік ерекшеліктері (типі және міндеті)	Экипаж, кемеге уақытша келген тұлғалар	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	Кеменің конструктивтік ерекшелікте типі және міндеті
	3 2.7 Кеменің әртүрлі аспаптарын, механизмдерін және құрылғыларын дұрыс пайдалануды және тиісті күйде ұстауды қамтамасыз ету	Кеменің, жабдықтың және жарақтаудың техникалық формуляры. Кеменің әртүрлі аспаптарын, механизмдерін және құрылғыларын пайдалану бойынша нұсқау	Кеме экипажы (командалық құрам және палубалық команда)	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	Теңіз кемелерінің техникалық пайдалану Ережелері
	3 2.8 Кеменің су өткізбейтін бөліктерінің және жабындыларының жағдайын аға механикпен бірге тексеру	Теңіз кемелерін пайдалану ережелері	Кеменің су өткізбейтін бөліктері және жабындылары	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	Теңіз кемелерінің техникалық пайдалану Ережелері
	3 2.9 Кеме жұмыстарының жүргізілуін жоспарлау және жүзеге асыру. Тағамның дайындалу сапасын қадағалау	ҚР ТККҚЖ, әртүрлі жұмыс түрлерін жүргізу кезінде қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулықтар. Органолептикалық әдіс	Кеме жұмыстары. Тағам.	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	ҚР ТККҚЖ, әртүрлі жұмыс түрлерін жүргізген кеме техникалық қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулықта
	3 2.10 Мастростарды қызметтері	ҚР ТККҚЖ, әртүрлі жұмыс түрлерін жүргізу кезінде қауіпсіздік			ҚР ТККҚЖ, әртүрлі жұмыс түрлерін жүргізген кеме

бойынша практиканттарды кеме қызметтері бойынша практика басқарушысымен бірге тарату	және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулықтар. Практикаға арналған тапсырма	Кеме экипажы (палубалық команда)	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	техникалық қауіпсіздік : еңбекті қор бойынша нұсқаулықта практикаға берілген тап
3 2.11 Апаттық-құтқару, өртке қарсы және арнайы мүлікті, сондай-ақ құрал-сайманды, жабдықтарды және жалпы кемелік қызмет бойынша шығын материалдарын уақытылы алу, сақтау, шығындауды есептеуді қамтамасыз ету	МК СОЛАС-74, МК МАРПОЛ 73/78, КӨКН, Кемелерге арналған Халықаралық медициналық нұсқау. Кеме иесі компаниясының қауіпсіздікті басқару жүйесі	Кемелік материалдық-техникалық қамсыздандыру	Материалдық-техникалық қамсыздандыру бойынша құжаттаманы жүргізу	Пайдалану мерзімдерін белгіленген нормаларын сақтау шарт және есеп шығару тәртібі
3 2.12 Өз меңгеуіндегі техникалық жағдайды есептеу бойынша құжаттаманы жүргізу. Жөндеу тізімдемелерін дайындау. Жоспарлар құру, жаттығулар, оқытулар, қараулар, тексерулер жүргізу және олардың орындалуын қамтамасыз ету. Кемелік бұйрықтар кітабын жүргізу	Кемелерді пайдалану ережелері. ҚР ТҚКҚЖ. Кеме және машина журналдарын жүргізу ережелері және т.б.	Жалпы кемелік құжаттама	Материалдық-техникалық қамсыздандыру бойынша құжаттаманы жүргізу. Іс өндірісін жүргізу	Іс жүргізу
3 2.13 Рейске шығар алдында, әрекеттерді ҚР ТҚКҚЖ ережелеріне сәйкес орындау	ҚР ТҚКҚЖ, рейстік тапсырма	Кеме, кеме экипажы	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	ҚР ТҚКҚЖ рейстік тапсырма
3 2.14 Рейске әрекеттерді ҚР ТҚКҚЖ ережелеріне сәйкес орындау	ҚР ТҚКҚЖ, рейстік тапсырма, КСАХЕ-72, ХМҚА, ХДЖ-65, қауіпсіздікті басқару жүйесі	Кеме, кеме экипажы.	Қол астындағы жұмыскерлердің қызметін ұйымдастыра және бақылай білу	ҚР ТҚКҚЖ рейстік тапсырма, КСАХЕ-72, ХМҚА, ХДЖ-65 қауіпсіздікті басқару жүйесі

СОЛАС - 74 ХК– Адам өмірін теңізде қорғау бойынша халықаралык
конвенция СО Л А С – 74 ;
ХДЖ-65 – Халықаралық дабылдар жинағы;
КСАХЕ-72 - Теңізде Кемелердің Соқтығысуын Алдын алудың Халықаралык
Е р е ж е л е р і ;
МАРПОЛ 73/78 ХК – Кемелердің ластануын алдын алу бойынша
халықаралык конвенция ;
ҚР ТКҚЖ - Қазақстан Республикасының теңіз көлігі кемелеріндегі қызмет
ж а р ғ ы с ы ;
КӨКН – Кемелердің өміршеңдігі үшін күрес бойынша нұсқау.
«Теңіз кемесін пайдалану»
кәсіби стандартына

5-қосымша

Ұйымның атауы	Келісу мерзімі
Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі	
Осы КС _____	тіркелді.
Кәсіби стандарттардың реестріне № _____	тіркелді.
Хат (хаттама) № _____	Күні _____